

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	9CdoR/6/2023
Identifikačné číslo spisu:	1722201769
Dátum vydania rozhodnutia:	29.04.2024
Meno a priezvisko:	JUDr. Igor Belko
Funkcia:	súdca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2024:1722201769.2

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky vo veci umiestneného B. M., narodeného XX. B. XXXX, K., V. R. XX, zastúpeného advokátskou kanceláriou FAKTOR Legal, s. r. o., Bratislava, Bárdošova 2/A, IČO: 53 495 730, za účasti zdravotníckeho zariadenia Psychiatrickej nemocnice Philippa Pinela, Pezinok, Malacká cesta 63, o prípustnosti prevzatia do zdravotníckeho zariadenia, vedenej na Okresnom súde Pezinok pod sp. zn. 46Pu/1/2022, o dovolaní umiestneného proti uzneseniu Krajského súdu v Bratislave z 2. januára 2023 sp. zn. 20CoP/191/2022, takto

rozhodol:

Dovolanie o d m i e t a.

Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov dovolacieho konania.

Odôvodnenie

1. Okresný súd Pezinok, ako súd prvej inštancie, uznesením z 18. novembra 2022, č. k. 46Pu/1/2022-195 (v poradí druhým rozhodnutím po zrušení predchádzajúceho rozhodnutia dovolacím súdom) vyslovil, že prevzatie umiestneného do zdravotníckeho zariadenia bolo prípustné.

2. Na odvolanie umiestneného Krajský súd v Bratislave uznesením z 2. januára 2023 sp. zn. 20CoP/191/2022 uznesenie súdu prvej inštancie potvrdil. Odvolací súd dospel k záveru, že napadnuté uznesenie je vecne správne. V odôvodnení rozhodnutia zrekapituloval vyjadrenia umiestneného ako aj ošetrojúceho lekára a poukázal na to, že vo všeobecnosti platí, že pri lekárskejších úkonoch je súhlas pacienta vyžadovaný vopred. Podľa súčasného právneho stavu, ako to vyplýva z ustanovenia § 6 ods. 9 zákona č. 576/2004 Z. z. o zdravotnej starostlivosti, službách súvisiacich s poskytovaním zdravotnej starostlivosti a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o zdravotnej starostlivosti“) informovaný súhlas sa nevyžaduje v prípade neodkladnej starostlivosti, ak nemožno včas získať informovaný súhlas, ale ho možno predpokladať, ochranného liečenia uloženého súdom podľa osobitného predpisu, ústavnej starostlivosti, ak ide o osobu, ktorá šíri prenosnú chorobu, ktorá závažným spôsobom ohrozuje jej okolie alebo ambulantnej starostlivosti, či ústavnej starostlivosti, ak ide o osobu, ktorá v dôsledku duševnej choroby alebo s príznakmi duševnej poruchy ohrozuje seba

alebo svoje okolie, alebo ak hrozí vážne zhoršenie jej zdravotného stavu. Aby sa dalo kontrolovať, či z akéhokoľvek dôvodu nedochádza k zneužitiu ústavnej starostlivosti, súd sa v detenčnom konaní vyjadruje k prípustnosti držania a zadržania chorého v ústavnej starostlivosti bez jeho súhlasu, prípadne, či je chorý v styku s vonkajším svetom obmedzený alebo vylúčený. Podľa čl. 17 ods. 6 Ústavy Slovenskej republiky a § 262 ods. 2 Civilného mimosporového priadku má súd na rozhodnutie o prípustnosti prevzatia do zdravotníckeho zariadenia päťdňovú lehotu. Je zrejmé, že v tejto lehote nemožno vykonať dôkladnejšie dokazovanie, a preto v tejto lehote možno iba rozhodnúť, či prevzatie bez súhlasu chorého sa uskutočnilo v zhode s predpisom upravujúcim, kedy možno vykonať liečebný úkon bez súhlasu pacienta. Súd pri rozhodovaní o tejto skutočnosti skúma a vykoná dôkazy potrebné na posúdenie, či k prevzatíu došlo zo zákonných dôvodov. Za týmto účelom sa oboznámi so zdravotnou dokumentáciou umiestneného, vypočuje umiestneného a ošetrojúceho lekára.

3. Odvolací súd dospel k záveru, že súd prvej inštancie postupoval v súlade s citovanými zásadami a vykonal vo veci potrebné dôkazy. Umiestnený namietal, že zo žiadnych dokladov nachádzajúcich sa v spise nevyplýva, že by javil znaky agresívneho správania alebo hrozieb vo vzťahu k okoliu, ani znaky sebapoškodzovania alebo súvisiacich hrozieb. Rovnako uviedol, že nie je zrejmé, z akého dôvodu ho príslušníci PZ sprevádzali, a špekulatívny záver o dôvode ich prítomnosti nemôže byť dostatočným dôvodom na obmedzenie osobnej slobody. Na tieto argumenty umiestneného odvolací súd uviedol, že z dokazovania vykonaného súdom prvej inštancie a taktiež z vyjadrenia nemocnice vyplynul opak ním tvrdených skutočností, teda že umiestnený mal nepochybne diagnostikovanú psychickú poruchu, a to konkrétne bludovú poruchu, bol opakovane hospitalizovaný, a zároveň u neho došlo k agresívnemu správaniu, a to nielen verbálnou, ale aj brachiálnou formou s nutnosťou asistencie príslušníkov Policajného zboru Slovenskej republiky na ochranu okolia. Tieto skutočnosti vyplývajú z prepúšťacej správy psychiatrického oddelenia Fakultnej nemocnice Trnava, ale aj zo samotného vyjadrenia nemocnice a ošetrojúceho lekára. Na základe týchto skutočností vyplývajúcich z lekárskej správy, ako aj z vyjadrenia nemocnice a ošetrojúceho lekára aj odvolací súd dospel k záveru, že boli splnené obe zákonné podmienky (diagnostikovaná psychická porucha a súčasne umiestnený s príznakmi duševnej poruchy ohrozoval svojím správaním seba alebo svoje okolie) pre vyslovenie, že prevzatie umiestneného do zdravotníckeho zariadenia bez informovaného súhlasu pacienta bolo realizované v súlade s ustanovením § 6 ods. 9 písm. d) zákona o zdravotnej starostlivosti. Poukázal na to, že súd prvej inštancie mal na rozhodnutie o prípustnosti prevzatia do zdravotníckeho zariadenia iba päťdňovú lehotu, a preto mohol vykonať iba také nevyhnutné dokazovanie, na základe ktorého dokázal posúdiť, či prevzatie umiestneného do zdravotníckeho zariadenia bolo prípustné. Takýmito dôkazmi môžu byť vzhľadom na krátkosť času iba podrobný výsluch ošetrojúceho lekára a zároveň podrobný výsluch umiestneného, ktoré súd prvej inštancie riadne vykonal.

4. Proti tomuto uzneseniu odvolacieho súdu podal umiestnený dovolanie a navrhol, aby dovolací súd napadnuté uznesenie zmenil a vyslovil neprípustnosť prevzatia do zdravotníckeho zariadenia. Dovolanie odôvodnil tým, že súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces a že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci.

5. Nesprávny procesný postup vzhľadom na to, že súd prvého stupňa nedostatočne odôvodnil svoje rozhodnutie ohľadne splnenia hmotnoprávnych podmienok potrebných pre posúdenie prípustnosti prevzatia pacienta bez informovaného súhlasu, a to konkrétne splnenie druhej hmotnoprávnej podmienky, t.j. ohrozovanie seba alebo svojho okolia, alebo hrozby vážneho zhoršenia svojho zdravotného stavu. Tiež namietal, že súd druhej inštancie v napadnutom rozhodnutí bez relevantného odôvodnenia potvrdil nepreskúmateľné rozhodnutie súdu prvej inštancie, čím došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

6. Dovolateľ tiež namietal nesprávne právne posúdenie hmotnoprávnej podmienky prípustnosti prevzatia do zdravotníckeho zariadenia v zmysle § 6 ods. 9 písm. d) zákona o zdravotnej starostlivosti, ktorou je, že osoba v dôsledku duševnej choroby alebo s príznakmi duševnej poruchy ohrozuje seba alebo svoje okolie alebo alternatívne, ak osobe hrozí vážne zhoršenie jej zdravotného stavu. Zo spisového materiálu

však nevyplýva, že v čase rozhodnutia bola preukázateľne splnená aspoň jedna z uvedených podmienok. Pokiaľ ide o prvú podmienku (ohrozuje seba alebo svoje okolie), dovolateľ namietal, že zo žiadnej konkrétnej okolnosti preukázateľne nevyplýva, že by dovolateľ javil znaky agresívneho správania alebo hrozieb vo vzťahu k okoliu, ani znaky sebapoškodzovania alebo súvisiacich hrozieb. Podľa dovolateľa došlo k nesprávnemu právnomu posúdeniu otázky, či je možné z príliš všeobecných tvrdení („mohol páchať trestnú činnosť“, „došlo k agresívnemu správaniu verbálnou aj brachiálnou formou“) spoľahlivo vyvodiť záver na splnenie podmienky podľa § 6 ods. 9 písm. d) zákona o zdravotnej starostlivosti.

7. K druhej hmotnoprávnej podmienke (hrozí vážne zhoršenie zdravotného stavu), dovolateľ namietal, že súd prvej inštancie konštatoval iba zhoršenie zdravotného stavu, a to napriek tomu, že zákon expresívne požaduje „vážne zhoršenie zdravotného stavu“, pričom so vznikom vážneho zhoršenia zdravotného stavu sa súd nevysporiadal. V tejto súvislosti namietal nesprávne právne posúdenie otázky, či z tvrdenia ošetrojúceho lekára: „príznaky duševnej poruchy diagnostikovanej u umiestneného je možné liečiť iba ústavnou formou,“ je možné vyvodiť splnenie druhej podmienky podľa § 6 ods. 9 písm. d) zákona o zdravotnej starostlivosti, t. j. „hrozí vážne zhoršenie jej zdravotného stavu“.

8. Dovolateľ napokon namietal aj nesprávne právne posúdenie procesných ustanovení, konkrétne, či lehota podľa čl. 17 ods. 6 Ústavy Slovenskej republiky a § 262 ods. 2 Civilného mimosporového poriadku je iba poriadková, resp. či súd môže pripustiť prevzatie umiestneného aj rozhodnutím vydaným po takejto lehote, či fakt, že dovolateľ nie je proti jeho vôli umiestnený v zdravotníckom zariadení, nezakladá odpadnutie dôvodu konania, pre ktoré bolo začaté, a teda napĺňa podmienku ustanovenia § 23 ods. 3 Civilného mimosporového poriadku na zastavenie konania, a či súd nemusí skúmať, či došlo iba k úkonom uvedeným v poslednej vete § 9 ods. 5 zákona o zdravotnej starostlivosti a či ak to súd neskúmal, musí rozhodnúť o neprípustnosti prevzatia.

9. K dovolaniu umiestneného sa vyjadrilo zdravotnícke zariadenie a vyslovilo svoj nesúhlas s tvrdeniami dovolateľa. Zdravotnícke zariadenie opísalo priebeh vyšetrenia na urgentnom prijíme FN Trnava, kde okrem iného nastal u dovolateľa raptus (náhla zmena správania s vystupňovaným afektom alebo impulzívnym afektom, kedy dochádza k uvoľneniu anxiózneho tenzie agresivitou) a bola nutná asistencia polície pri prevoze do zdravotníckeho zariadenia, čo možno celkom oprávnené považovať za prejav ohrozenia. Duševná porucha u dovolateľa je jednoznačne zistená, opakovane viedla k nutnosti hospitalizácie, výrazne ovplyvňuje jeho správanie a prežívanie a je podkladom jeho bludných presvedčení s ohrozujúcim nábojom voči okoliu. Nedá sa súhlasiť s tým, že dôvodom splnenia zákonných podmienok môže byť až explicitné poškodenie okolia alebo seba samého. Znamenalo by to totiž v praxi nevyhnutnosť doslova počkať na dokonanie fyzickej agresivity s príslušnými následkami.

10. Dovolanie je v danom prípade podané vo veci upravenej v Civilnom mimosporovom poriadku. Vzájomný vzťah medzi Civilným mimosporovým poriadkom a Civilným sporovým poriadkom je vymedzený v § 2 ods. 1 Civilného mimosporového poriadku, podľa ktorého sa na konania podľa tohto zákona použijú ustanovenia Civilného sporového poriadku, ak tento zákon neustanovuje inak. Keďže § 76 Civilného mimosporového poriadku neobsahuje odlišnú právnu úpravu dovolania podaného vo veci prípustnosti prevzatia do zdravotníckeho zariadenia, prípustnosť dovolania umiestneného bola posudzovaná podľa ustanovení Civilného sporového poriadku.

11. Najvyšší súd Slovenskej republiky, ako súd dovolací (§ 35 Civilného sporového poriadku) po zistení, že dovolanie podala včas (§ 427 Civilného sporového poriadku) osoba oprávnená na podanie dovolania, zastúpená advokátom (§ 429 ods. 1 Civilného sporového poriadku), bez nariadenia pojednávania (§ 443 Civilného sporového poriadku) dospel k záveru, že dovolanie umiestneného nie je dôvodné.

12. Dovolanie je mimoriadny opravný prostriedok. Mimoriadnej povahy dovolania zodpovedá aj právna úprava jeho prípustnosti. V zmysle § 419 Civilného sporového poriadku je proti rozhodnutiu odvolacieho súdu dovolanie prípustné, (len) ak to zákon pripúšťa. To znamená, že ak zákon výslovne neuvádza, že dovolanie je proti určitému rozhodnutiu odvolacieho súdu prípustné, nemožno také rozhodnutie (úspešne) napadnúť dovolaním. Rozhodnutia odvolacieho súdu, proti ktorým je dovolanie prípustné, sú

vymenované v ustanoveniach § 420 a § 421 Civilného sporového poriadku.

13. Podľa § 420 Civilného sporového poriadku je dovolanie prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak a/ sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov, b/ ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu, c/ strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník, d/ v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie, e/ rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo f/ súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

14. Dovolanie prípustné podľa § 420 Civilného sporového poriadku možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení (§ 431 ods. 1 Civilného sporového poriadku). Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 ods. 2 Civilného sporového poriadku).

15. Dovolací súd je dovolacími dôvodmi viazaný (§ 440 Civilného sporového poriadku). Dovolacím dôvodom je nesprávnosť vytýkaná v dovolaní. Pokiaľ nemá dovolanie vykazovať nedostatky, ktoré v konečnom dôsledku vedú k jeho odmietnutiu podľa § 447 písm. f) Civilného sporového poriadku, je (procesnou) povinnosťou dovolateľa vysvetliť v dovolaní zákonu zodpovedajúcim spôsobom, z čoho vyvodzuje prípustnosť dovolania a v dovolaní náležite vymedziť dovolací dôvod. V dôsledku spomenutej viazanosti dovolacími dôvodmi dovolací súd neprejednáva dovolanie nad rozsah, ktorý dovolateľ vymedzil v dovolaní uplatneným dovolacím dôvodom.

16. Dovolateľ, aj keď neoznačil konkrétne ustanovenia, z ktorých vyvodzoval prípustnosť dovolania, zo slovného opisu dôvodu dovolania, keď podľa neho súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces, možno dospieť k tomu, že prípustnosť dovolania vyvodzoval z ustanovenia § 420 písm. f) Civilného sporového poriadku. V súvislosti s tým namietal nepreskúmateľnosť rozhodnutia súdu prvej inštancie ako aj odvolacieho súdu.

17. Podstatou práva na spravodlivý súdny proces je možnosť fyzických a právnických osôb domáhať sa svojich práv na nestrannom súde a v konaní pred ním využívať všetky právne inštitúty a záruky poskytované právnym poriadkom. Integrálnou súčasťou tohto práva je právo na relevantné, zákonu zodpovedajúce konanie súdov a iných orgánov Slovenskej republiky (I. ÚS 26/94), v ktorom sa uplatnia všetky zásady súdneho rozhodovania v súlade so zákonmi a pri aplikácii ústavných princípov. Pod porušením práva na spravodlivý proces (vo všeobecnosti) treba rozumieť taký postup súdu, ktorým sa účastníkom konania znemožní realizácia tých procesných práv, ktoré im právna úprava priznáva za účelom zabezpečenia spravodlivej ochrany ich práv a právom chránených záujmov.

18. Z práva na spravodlivé súdne konanie vyplýva povinnosť všeobecného súdu zaoberať sa účinne námietkami, argumentmi a dôkaznými návrhmi strán (avšak) s výhradou, že majú význam pre rozhodnutie vo veci (I. ÚS 46/05). Z uvedeného potom vyplýva, že k porušeniu práva na spravodlivý proces v zmysle ustanovenia § 420 písm. f) Civilného sporového poriadku môže dôjsť aj nepreskúmateľnosťou napadnutého rozhodnutia odvolacieho súdu (porov. I. ÚS 105/06, III. ÚS 330/2013, či 4Cdo/3/2019, 8Cdo/152/2018, 5Cdo/57/2019) alebo prekvapivosťou rozhodnutia vtedy, keď odvolací súd vydá rozhodnutie, ktoré nebolo možné na základe zisteného skutkového stavu veci predvídať, čím bola účastníkovi odňatá možnosť právne a skutkovo argumentovať vo vzťahu k otázke, ktorá sa s ohľadom na právny názor odvolacieho súdu javila ako významná pre jeho rozhodnutie, či rôznymi závažnými deficitmi v dokazovaní (tzv. opomenutý dôkaz, deformovaný dôkaz, porušenie zásady voľného hodnotenia dôkazov a pod.).

19. Rozhodnutie súdu prvej inštancie spolu s potvrdzujúcim rozhodnutím odvolacieho súdu tvoria vzájomne jednotu a pri ich preskúmaní je potrebné na nich hľadiť ako na jeden celok. V posudzovanom

případe obsah spisu nedáva podklad pre záver, že odvolací súd svoje rozhodnutie odôvodnil spôsobom, ktorým by založil procesnú vadu zmätočnosti v zmysle § 420 písm. f) Civilného sporového poriadku. Z obsahu odôvodnenia napadnutého rozhodnutia sú zrejmé podstatné skutkové tvrdenia a námietky umiestneného, vyjadrenia ošetrojúceho lekára a zdravotníckeho zariadenia, ako aj opis dôkaznej situácie v konaní a odkaz na právnu úpravu. Odvolací súd vysvetlil, akým spôsobom argumenty umiestneného posúdil a ako v zmysle ustanovenia § 6 ods. 9 písm. d) zákona o zdravotnej starostlivosti vyhodnotil splnenie hmotnoprávných podmienok pre zákonné prevzatie umiestneného do zdravotníckeho zariadenia bez jeho súhlasu. Myšlienkový postup odvolacieho súdu je v odôvodnení dostatočne vysvetlený nielen s poukazom na všetky rozhodujúce skutočnosti zistené vykonaným dokazovaním, ale tiež s poukazom na právne závery, ktoré prijal. Je celkom zrejmé, ako a z akých dôvodov odvolací súd rozhodol a podľa názoru dovolacieho súdu odôvodnenie rozhodnutia odvolacieho súdu spĺňa požiadavky zákonného ustanovenia § 393 Civilného sporového poriadku upravujúceho náležitosti odôvodnenia rozhodnutia odvolacieho súdu. Za procesnú vadu konania podľa ustanovenia § 420 písm. f) Civilného sporového poriadku nemožno považovať to, že dovolateľ sa s rozhodnutím odvolacieho súdu nestotožňuje a že odvolací súd neodôvodnil svoje rozhodnutie podľa jeho predstáv.

20. Dovolateľ v podanom dovolaní namietal aj nesprávne právne posúdenie viacerých otázok, avšak bez akéhokoľvek identifikovania konkrétneho ustanovenia Civilného sporového poriadku, z ktorého svoje dovolanie odvodzuje.

21. Podľa § 421 ods. 1 Civilného sporového poriadku je dovolanie prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, a/ pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu, b/ ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo c/ je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

22. Dovolanie prípustné podľa § 421 Civilného sporového poriadku možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci (§ 432 ods. 1 Civilného sporového poriadku). Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia (§ 432 ods. 2 Civilného sporového poriadku).

23. Na to, aby dovolací súd mohol pristúpiť k meritórnemu dovolaciemu prieskumu rozhodnutia odvolacieho súdu z hľadiska namietaného nesprávneho právneho posúdenia veci, musia byť (najskôr) splnené predpoklady prípustnosti dovolania zodpovedajúce niektorému zo spôsobov riešenia tej právnej otázky, od vyriešenia ktorej záviselo rozhodnutie odvolacieho súdu a tiež podmienky dovolacieho konania, medzi ktoré okrem iného patrí riadne odôvodnenie dovolania prípustnými dovolacími dôvodmi a spôsobom vymedzeným v § 432 až § 435 Civilného sporového poriadku.

24. V prípade uplatnenia dovolacieho dôvodu, ktorým je nesprávne právne posúdenie veci, je riadne vymedzenie tohto dovolacieho dôvodu v zmysle § 432 ods. 2 Civilného sporového poriadku nevyhnutným predpokladom pre posúdenie prípustnosti dovolania v zmysle § 421 ods. 1 Civilného sporového poriadku. Len konkrétne označenie právnej otázky, ktorú podľa dovolateľa riešil odvolací súd nesprávne, umožňuje dovolaciemu súdu posúdiť, či ide skutočne o otázku, od ktorej záviselo rozhodnutie odvolacieho súdu a či sa pri jej riešení odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu (§ 421 ods. 1 písm. a) Civilného sporového poriadku), alebo ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená (§ 421 ods. 1 písm. b) Civilného sporového poriadku) alebo je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 písm. c) Civilného sporového poriadku).

25. Aby určitá otázka mohla byť relevantná z hľadiska § 421 ods. 1 Civilného sporového poriadku, musí mať zreteľné charakteristické znaky. Predovšetkým musí ísť o otázku právnu (teda v žiadnom prípade nie o skutkovú otázku). Zo zákonodarcom zvolenej formulácie tohto ustanovenia vyplýva, že otázkou riešenou dovolacím súdom sa tu rozumie tak otázka hmotnoprávna (ktorá sa odvíja od interpretácie napríklad Občianskeho zákonníka, Obchodného zákonníka, Zákonníka práce, Zákona o rodine), ako aj

procesnoprávna (ktorej riešenie záviselo na aplikácii a interpretácii procesných ustanovení). Musí ísť o právnu otázku, ktorú odvolací súd riešil a na jej vyriešení založil rozhodnutie napadnuté dovolaním. Právna otázka, na vyriešení ktorej nespočívalo rozhodnutie odvolacieho súdu (vyriešenie ktorej neviedlo k záverom vyjadreným v rozhodnutí odvolacieho súdu), i keby bola prípadne v priebehu konania súdmi posudzovaná, nemôže byť považovaná za významnú z hľadiska tohto ustanovenia. Otázka relevantná v zmysle § 421 ods. 1 Civilného sporového poriadku musí byť procesnou stranou nastolená v dovolaní (a to jasným, určitým a zrozumiteľným spôsobom).

26. Ako už bolo uvedené, dovolateľ neoznačil konkrétny dovolací dôvod spočívajúci v niektorom z dôvodov uvedených v ustanovení § 421 ods. 1 Civilného sporového poriadku, a to ani paragrafovým označením ani slovnou citáciou relevantných ustanovení. Vo všeobecnosti len namietal nesprávne právne posúdenie viacerých otázok, avšak bez špecifikovania svojich námietok, či ide o otázku, pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe odvolacieho súdu (§ 421 ods. 1 písm. a) Civilného sporového poriadku), alebo ktorá v rozhodovacej praxi odvolacieho súdu ešte nebola vyriešená (§ 421 ods. 1 písm. b) Civilného sporového poriadku) alebo je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 písm. c) Civilného sporového poriadku).

27. Pokiaľ išlo o splnenie čiastkovej podmienky (definovanej ako ohrozenie seba alebo svojho okolia), ktorá musí byť podľa § 6 ods. 9 písm. d) zákona o zdravotnej starostlivosti naplnená pre poskytnutie zdravotnej starostlivosti bez informovaného súhlasu, námietky dovolateľa smerovali k dôkaznej situácii v konaní, keď nesúhlasil s tým, že boli preukázané také skutkové okolnosti, ktoré by nasvedčovali splneniu uvedenej podmienky. Znamená to, že dovolateľ namietal skutkové zistenia ako výsledok hodnotenia dôkazov a z nich vyplývajúci skutkový záver, z ktorého vychádzal odvolací súd. Viazanosť zisteným skutkovým stavom (§ 442 Civilného sporového poriadku) je nevyhnutným predpokladom pre skúmanie správnosti právneho posúdenia veci, pretože podstatou právneho posúdenia veci je aplikácia práva na zistený skutkový stav. Uplatnenie dovolacieho dôvodu, ktorým je nesprávne právne posúdenie veci, predpokladá spochybnenie správnosti riešenia odvolacím súdom právnych otázok (nie otázok skutkových), preto dovolanie podané pre nesprávne právne posúdenie veci nemožno odôvodniť spochybnením skutkových záverov odvolacieho súdu. Námietky spočívajúce v nesprávnom hodnotení dôkazov či nedostatočnom zistení skutkového stavu nezakladajú prípustnosť dovolania podľa § 421 ods. 1 Civilného sporového poriadku.

28. K ďalšej dovolateľom položenej otázke týkajúcej sa druhej čiastkovej podmienky obsiahnutej v ustanovení § 6 ods. 9 písm. d) zákona o zdravotnej starostlivosti, spočívajúcej v hrozbe vážneho zhoršenia zdravotného stavu, dovolací súd uvádza, že právna kvalifikácia, na ktorej odvolací súd založil napadnuté rozhodnutie spočívala v právnom závere, že umiestnený s príznakmi duševnej poruchy ohrozoval svojím správaním seba alebo svoje okolie, a teda nie na závere, že hrozilo vážne zhoršenie jeho zdravotného stavu (čo predstavuje alternatívnu podmienku k podmienke ohrozovania seba alebo svojho okolia). Je teda zrejmé, že dovolateľ namietal nesprávne právne posúdenie otázky, na zodpovedaní a riešení ktorej vôbec nespočívalo rozhodnutie odvolacieho súdu, čím nie sú naplnené základné definíčné znaky dovolacieho dôvodu spočívajúceho v nesprávnom právnom posúdení veci podľa § 421 ods. 1 Civilného sporového poriadku.

29. Ani v ďalších dovolateľom kladených otázkach nebola zistená ich relevancia pre meritórny dovolací prieskum právneho posúdenia veci odvolacím súdom. Pokiaľ išlo o poukazovanie na zákonnú lehotu súdu na rozhodnutie o prípustnosti prevzatia umiestneného do zdravotníckeho zariadenia, z predloženého spisu je nepochybné, že dovolateľ bol prevzatý do zdravotníckeho zariadenia 6. augusta 2021 a súd prvej inštancie rozhodol o prípustnosti prevzatia uznesením z 10. augusta 2021, teda v zákonnej päťdňovej lehote (§ 262 ods. 2 Civilného mimosporového poriadku). Poukazovanie na uvedenú zákonnú lehotu zo strany dovolateľa bolo irelevantné vo vzťahu k opakovanému rozhodnutiu súdu prvej inštancie po zrušení jeho rozhodnutia z 10. augusta 2021 dovolacím súdom, navyše v situácii, keď dovolateľ už nebol umiestnený v zdravotníckom zariadení.

30. Ďalšia dovolacia námietka sa týkala procesného postupu súdu prvej inštancie, keď dovolateľ

namietal, že malo dôjsť k aplikácii ustanovenia § 23 ods. 3 Civilného mimosporového poriadku o zastavení konania, a to z dôvodu, že dovolateľ už nie je bez jeho súhlasu umiestnený v zdravotníckom zariadení. Ani táto dovolateľom zadefinovaná právna otázka nemá žiadnu oporu v existujúcom stave a priebehu súdneho konania, keď z predloženého spisu jasne vyplýva, že po oznámení zdravotníckeho zariadenia, že umiestnený bol 27. augusta 2021 prepustený do ambulantnej liečby, súd prvej inštancie uznesením z 30. novembra 2021 konanie zastavil, nakoľko odpadol predmet konania. Je teda nepochybné, že v konaní došlo k aplikácii ustanovenia procesného predpisu, ktorej sa dovolateľ domáha v podanom dovolaní.

31. Dovolateľ tiež položil otázku, či súd nemusí skúmať, či došlo iba k úkonom uvedeným v poslednej vete § 9 ods. 5 zákona o zdravotnej starostlivosti a či ak to súd neskúmal, musí rozhodnúť o neprípustnosti prevzatia. Nakoľko rozhodnutie odvolacieho súdu sa riešením tejto otázky vôbec nezaoberalo, dovolací súd konštatuje, že ide o otázku akademickej povahy bez možnosti ovplyvnenia tou či onou možnou odpoveďou výsledku konania v tejto veci, pretože nemala súvis s prejednávanou vecou. Dovolateľom položená otázka nespĺňa základné definičné znaky dovolacieho dôvodu spočívajúceho v nesprávnom právnom posúdení veci podľa § 421 ods. 1 Civilného sporového poriadku, pretože rozhodnutie odvolacieho súdu nespočívalo v riešení tejto otázky. Na okraj tiež dovolací súd poznamenáva, že dovolateľ ani v rámci jeho výhrad voči nedostatočnému odôvodneniu rozhodnutia (z čoho vyvodzoval dovolací dôvod spočívajúci v porušení práva na spravodlivý proces) nenamietal, že by sa odvolací súd mal uvedenou otázkou zaoberať, ale sa ňou nezaoberal.

32. Dovolací súd záverom opakovane uvádza, že dovolateľ je zo zákona povinný nielen uviesť právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne (a vyložiť, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia), ale tiež konfrontovať túto nesprávnosť s doterajšou rozhodovacou činnosťou dovolacieho súdu, lebo tomu patrí úloha zjednocovať rozhodovaciu činnosť súdov v civilnom konaní. Podľa toho je dovolateľ povinný vymedziť, v čom vidí splnenie predpokladov prípustnosti dovolania. Mal by teda uviesť, ktorý z predpokladov vymedzených v § 421 ods. 1 Civilného sporového poriadku je naplnený a prečo. Povedané inými slovami, dovolateľ je povinný jasne a zrozumiteľne vymedziť relevantnú rozhodovaciu prax dovolacieho súdu a uviesť, v čom sa odvolací súd odchýlil od tejto relevantnej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu, alebo v čom je relevantná rozhodovacia prax dovolacieho súdu rozporná, alebo v čom je potrebné relevantnú rozhodovaciu prax dovolacieho súdu zmeniť, alebo či ide o právnu otázku dovolacím súdom doteraz nevyriešenú. Prípadne možno prípustnosť dovolania podľa okolností vymedziť i odkazom na rozhodovaciu činnosť ústavného súdu. Sama polemika dovolateľa s právnymi závermi odvolacieho súdu, prosté spochybňovanie správnosti jeho rozhodnutia alebo len kritika toho, ako odvolací súd rozhodol, významovo nezodpovedajú kritériu prípustnosti dovolania uvedenému v § 421 ods. 1 Civilného sporového poriadku.

33. V preskúmvanej veci nemožno prijať iný záver, ako ten, že dovolateľ uplatnený dovolací dôvod spočívajúci v nesprávnom právnom posúdení veci odvolacím súdom nevymedzil spôsobom uvedeným v § 432 ods. 2 Civilného sporového poriadku; nenastolil, neformuloval, nepomenoval právnu otázku, od vyriešenia ktorej záviselo rozhodnutie odvolacieho súdu, ale iba predostrel tvrdenia spochybňujúce správnosť rozhodnutí súdov nižších inštancií, hoci dovolací súd je viazaný skutkovým stavom tak, ako ho zistil odvolací súd (§ 442 Civilného sporového poriadku).

34. So zreteľom na uvedené dovolací súd dovolanie umiestneného v časti, v ktorej namietal porušenie práva na spravodlivý proces, odmietol podľa § 447 písm. c) Civilného sporového poriadku ako dovolanie, ktoré smeruje proti rozhodnutiu, proti ktorému dovolanie nie je prípustné, a v časti, v ktorej namietal nesprávne právne posúdenie veci, odmietol podľa § 447 písm. f) Civilného sporového poriadku ako dovolanie, ktoré nie je odôvodnené prípustnými dovolacími dôvodmi.

35. Výrok o nároku na náhradu trov dovolacieho konania najvyšší súd neodôvodňuje (§ 451 ods. 3 veta druhá Civilného sporového poriadku).

36. Rozhodnutie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.